

Brabant Advies
De heer L. Dubbeldam
Postbus 70
5201 AB 'S-HERTOGENBOSCH

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 614 11 15
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Reactie op SER-advies Meerjarenplan BOM 2017-2020
Activiteiten 2017

Geachte heer Dubbeldam,

Op 19 januari jl. hebben wij van u een SER-advies ontvangen op het door de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij opgestelde meerjarenplan voor de periode 2017-2020. Het SER-advies gaat kort in op de hoofdlijnen van het meerjarenplan en op vier aandachtsvelden waar volgens uw advies ruimte zou moeten worden gevonden voor een verbrede inzet en rol van de BOM.

Wij danken u voor het positieve oordeel wat u in het SER-advies geeft over de inhoudelijke koers die met het meerjarenplan wordt ingezet de komende jaren en over de mate van concreetheid waarmee het plan is uitgewerkt. Ten aanzien van verbetering van de inzet van de BOM op de vier genoemde aandachtsvelden in uw advies, hebben wij de volgende reacties:

1. Verbrede inzet van de BOM

In dit verband wijst u op een tweetal serieuze aandachtsgebieden die in het huidige Meerjarenplan BOM 2017-2020 onvoldoende aandacht lijken te krijgen, namelijk de arbeidsmarkt en het nieuwe innovatielandschap.

Voor wat betreft arbeidsmarktbeleid is het actuele beeld dat economie en arbeidsmarkt nog erg gescheiden werelden zijn. De BOM zou volgens u als provinciale speerpuntorganisatie op dit punt een ruimer mandaat moeten krijgen. Brabant Advies adviseert de provincie dan ook om na te gaan of en hoe de BOM en Pact Brabant, het platform voor de actoren op het gebied van arbeidsmarkt & onderwijs, wat sterker en structureler aan elkaar gekoppeld kunnen worden omwille van een sterker integrale aanpak.

Wij onderschrijven dat er voortgaande ontwikkelingen zijn met mogelijk grote gevolgen voor de arbeidsmarkt. De provincie Noord-Brabant heeft dan ook arbeidsmarktbeleid als een aandachtsveld aangewezen en voert hier actief beleid op. We zien echter niet dat de BOM daar specifiek op ingezet moet

Datum

7 februari 2017

Ons kenmerk

C2200982/4145807

Uw kenmerk

Contactpersoon

K. de Jong

Telefoon

(073) 681 2794

Email

kdjong@brabant.nl

Bijslage(n)

-

worden. Voor ons ligt de focus van de BOM –in het licht van de gewenste maatschappelijke ontwikkelingen- op ecosysteemontwikkeling, bedrijfsontwikkeling en internationalisering. In de provincie Noord-Brabant wordt het arbeidsmarktbeleid vooral vormgegeven via de arbeidsmarktregio's en het Pact-Brabant. Beide zijn triple helix samengesteld. Binnen de ecosysteemontwikkeling van de BOM kunnen vragen rond scholing en (nieuwe) curricula aan de orde komen. Uiteraard dient er een goed contact en goede uitwisseling te zijn tussen de verschillende Brabantse topclusters en de arbeidsmarktregio's. Of de BOM of een andere partij die verbindende rol primair vormgeeft, laten wij aan die clusters.

Datum

7 februari 2017

Ons kenmerk

C2200982/4145807

Voor wat betreft het (regionale) innovatielandschap komende jaren zal deze volgens uw visie steeds sterker gebaseerd zijn op de zogenaamde 'quadruple helix'. Dat betekent meer aandacht voor sociale innovatie en sterkere verbindingen met lokale initiatieven en de burger (inwoner, eindgebruiker, consument). Op een aantal terreinen ziet Brabant Advies al gebeuren dat producenten van toptechnologie en eindgebruikers elkaar opzoeken, bijvoorbeeld bij de zorginnovaties of de energietransitie. Voor het provinciaal beleid, en dus ook voor de opdrachtverlening aan de BOM, zal dat naar uw oordeel op termijn tot aanpassingen moeten gaan leiden. De focus verschuift van de 'top' naar de 'breedte'. Brabant Advies adviseert de provincie nader te onderzoeken of, en zo ja, hoe dit de komende jaren tot aanpassingen zou moeten leiden.

De door u gepercipieerde ontwikkelingen op het gebied van 'quadruple helix' zijn wat ons betreft een uitvloeisel van de ontwikkelingen in een bepaald cluster of ecosysteem. Als een sociale innovatie onderdeel uitmaakt van een grotere ontwikkeling dan zal het betreffende cluster respectievelijk de BOM hier in haar aanpak niet aan voorbijgaan. Enkele voorbeelden hiervan zijn de betrokkenheid van de BOM bij 'zorgeconomie' en bij de energietransitie. Het is tegelijkertijd voor de provincie geen apart te onderscheiden aandachtsveld. Ook bij de uitvoering van ons provinciaal beleid zijn wij ons bewust van de rol van lokale initiatieven. Via het provinciaal Programma Sociale Veerkracht wordt hier expliciet aandacht aan besteed. Waar noodzakelijk leggen wij actief de verbinding met beleidsvelden zoals Economie, Arbeidsmarktbeleid, Cultuur (bijvoorbeeld creatieve industrie). En indien relevant in het verlengde daarvan met de (instrumenten van de) BOM. De 'quadruple helix' en het daarvoor in te zetten instrumentarium door de BOM is verder op dit moment nog in ontwikkeling, het is nog niet duidelijk hoe dit geoperationaliseerd gaat worden.

2. BOM en het brede MKB

U gaat in uw advies in op het hardnekkige imago dat de BOM in het veld heeft dat het niets doet voor het 'gewone' MKB. Deels is dat te objectiveren vanwege de uitgangspunten van het actuele provinciale beleid, waarbij wordt ingezet op de koploperbedrijven in een aantal topclusters. Consequentie daarvan is dat veel – op zich innovatieve en kansrijke - MKB-ondernemers onvoldoende toegang krijgen tot het instrumentarium van de BOM. In een recente sessie met MKB-ondernemers kwam dat nog eens nadrukkelijk naar voren. Dit beeld wordt

versterkt door het gegeven dat het merendeel van aanvragen van bedrijven voor het ontwikkel- of innovatiefonds van de BOM wordt afgewezen. Anderzijds constateert u in uw advies dat wij in bestuursakkoord 'Beweging in Brabant' aankondigen dat sterker zal worden op het generieke MKB. Verwezen wordt naar ons binnenkort uitkomende advies over de toekomst van het innovatiebeleid (NxtSpts). Verwijzend daarnaar adviseert u de provincie na te gaan hoe de toegankelijkheid voor het bredere MKB kan worden vergroot. Dit ook in het kader van de tussentijdse evaluatie van de BOM-fondsen die dit jaar op de provinciale agenda staat.

Datum

7 februari 2017

Ons kenmerk

C2200982/4145807

Zowel op nationaal als provinciaal niveau is er stevige aandacht voor het bredere MKB en voor de voorlopers. Wij bewaken en bevorderen dat via de Samenwerkingsagenda MKB. En binnen onze provincie spelen regionale triple helix-organisaties en de steden (gemeentes) een belangrijke rol naar het bredere MKB. Binnen dat geheel, en binnen het structurele samenwerkingsmodel dat de BOM met de regio's/economic boards nastreeft, zal de BOM zich richten op die MKB'ers die bijzondere aandacht en bijzondere ondersteuning nodig hebben, en die een relatief grote bijdrage aan economie van Brabant kunnen leveren. Op het gebied van financiering zal de BOM, gegeven de middelen, nooit in staat zijn "het bredere MKB" van financiering te voorzien, en dat beeld moet ook worden voorkomen. Via initiatieven als MKB-doorstart en Brabant Start geven wij als provincie met regelmaat invulling aan onze bredere verantwoordelijkheid voor ons Brabantse MKB.

3. BOM en de regio

U gaat in uw advies in op het vitale belang van een goed samenspel tussen provincie en regio's (economic boards) voor de slagkracht van het regionaal-economisch beleid. Daarover is afgelopen tijd veel ruis geweest. Er zijn inmiddels al wat verbeterlagen aangebracht, maar een meer structurele aanpak – met meer ruimte voor de regio's – is dringend gewenst. In het advies geeft Brabant Advies blijk positief verrast te zijn over de mededeling in het Meerjarenplan (par. 4.5) dat door de BOM en de economic boards gewerkt wordt aan een meer structureel samenwerkingsmodel. U onderstreept het belang daarvan voor een slagvaardig regionaal-economisch beleid en adviseert de provincie dan ook de totstandkoming van 'regiodeals' actief te bevorderen.

De BOM heeft de opdracht om in deze periode meer dan voorheen die regionale samenwerking op te zoeken en geeft die vorm in haar samenwerkingsmodel. Uitgangspunt daarbij is dat vanuit een Brabantbrede blik de economische ontwikkeling aansluit bij de regionale sterktes en mogelijkheden. PNB zal de regio nemen bij bovenregionale opgaven.

Daarbij heeft de BOM ook nadrukkelijk de opdracht om de gewenste samenwerking buiten Brabant en buiten Nederland te versterken. Samen met het Ministerie van EZ wordt op dit moment een pilot uitgewerkt i.r.t. samenwerking tussen de ROM's en de (verbindende) rol van de BOM daarbij.

Datum

7 februari 2017

Ons kenmerk

C2200982/4145807

4. BOM en het werklocatiebeleid

In uw advies gaat u in op de Brabantse Herstructureringsmaatschappij (BHB) die vanaf 1 januari 2017 stopt met investeringen. Dit in het kader van een andere werkverdeling tussen Provincie en BOM. U vraagt zich hierbij af wie nu probleemeigenaar wordt voor de herstructurering van bedrijventerreinen in Brabant. Uit de laatste monitor voor werklocaties komt als beeld naar voren dat een derde deel van de Brabantse bedrijventerreinen in slechte staat verkeert en dus kwetsbaar is. En dat terwijl 50% van de banen op bedrijventerreinen te vinden is. In dit perspectief is SER Brabant sterk voorstander van een blijvende betrokkenheid van de BOM bij het werklocatiebeleid. Het initiatief in de regio Stedelijk Gebied Eindhoven, waar samen met de BOM een Regionaal Ontwikkelfonds (ROW) wordt opgezet, biedt mogelijk perspectief voor uitrol in Brabant. U adviseert dan ook de provincie na te gaan hoe ook in de andere Brabantse regio's tot een dergelijke integrale aanpak kan worden gekomen. U ziet dit ook als een kans voor een meer toekomstbestendige aanpak gericht op voorkoming van nieuwe leegstand.

Na jaren van herstructurering van bedrijventerreinen als kwantitatieve opgave is de laatste jaren de nadruk meer komen te liggen op het faciliteren van werklocaties die specifiek bijdragen aan het bevorderen van innovatie. Voor deze nieuwe opgave past een andere werkverdeling tussen provincie en de BOM. De BOM richt zich op de ontwikkeling van bedrijven, clusters en het ecosysteem. De provincie wil per locatie een bredere afweging kunnen maken in welke beoogde economische en maatschappelijke effecten het beste kunnen worden gediend met investeringen in de locatie.

Datum

7 februari 2017

Ons kenmerk

C2200982/4145807

Slot

Op basis van bovenstaande reacties zijn wij tot de conclusie gekomen dat wij voor de BOM geen uitgebreidere rol zien weggelegd dan wat nu is vastgelegd in het Meerjarenplan BOM 2017-2020. Wij zien geen aanleiding om aanvullende opdrachten aan de BOM te verstrekken voor een verbrede inzet van de BOM binnen één of meer van de vier aandachtsvelden. Voor ons ligt de focus van de BOM op ecosysteemontwikkeling, bedrijfsontwikkeling en internationalisering. Wij zijn van mening dat de BOM met het huidige meerjarenplan hier op dit moment een passende invulling aan geeft.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

ir. A.M. Burger